

Beszélgetés dr. Hoóz Istvánnal

Az 1928-asok nemzedékébe tartozó demográfus professzor korán megismerte a kisebbségi lét nehézségeit, míg végre a második világháború után Budapestre kerülve népi kollégista jogászhallgató lehetett. A statisztika tantárgy megismerése és megszeretése egy életre meghatározta pályáját, mely végül is Pécs városához kötötte. Hamarosan a demográfia tárgyát választotta közelebbi oktatói és kutatási területének, ahol mind a hazai mind a nemzetközi tudományos élet elismert szakembere lett.

A demográfián belül a népesedéspolitikai kérdések mellett a kisebbségkutatás lett legfőbb és legeredményesebb területe. Oktatóként több nemzedék került ki kezei alól, akik ugyancsak számos eredménnyel gazdagították a magyar demográfiai tudományt.

Beszéljünk először a családról, az ifjúságról, a háborús évekről.

1928-ban születtem Szőgyénben. Ez a falu akkor Csehszlovákiához tartozott. Kilenc éves voltam, amikor a felvidéknek ezt a részét visszacsatolták Magyarországhoz. 1939-ben beíratottak az esztergomi ferences gimnázium első osztályába. A front közeledése miatt iskolánkban is megszűnt a tanítás, 1944 decemberében pedig már falunk is orosz megszállás alá került. Amikor a németek egy időre visszafoglalták, a velem egykorú gyerekeket mint leventéket, Németországba vittek. Sokféle háborús kaland után azonban 1945. május végén már valamennyien ismét otthon lehettünk. Időközben édesapám otthon meghalt. Visszaállították az 1938-as csehszlovák–magyar országhatárt, Csehszlovákiában megszüntették a magyar nyelvű tanítást. Ezért, több éves szünet után, középiskolába csak a magyar-szlovák lakosságcsere után kerülhettem. Családom egy részét áttelepítették, engem a Vallás és Közoktatási Minisztérium Szarvason tudott elhelyezni egy kollégiumba, ahol befejezhettem gimnáziumi tanulmányaim.

Ha jól érzékelem, a „fényes szelek” nemzedékének tipikus pályáját futottad be, hiszen életrajzodból látom, hogy középiskolai és egyetemi tanulmányaid egy részében népi kollégista voltál.

1948 szeptemberében felvettek a Pázmány Péter Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karára. Szarvason és Budapesten is egy ideig a NÉKOSZ (Népi Kollégiumok Országos Szövetsége) megszűntetéséig kollégiumban laktam.

A jogászképzés keretében akkoriban magas óraszámokban oktattak statisztikát. Az első évfolyamon a „Statisztika (elmélet és demográfia)” c. tárgyat hallgattam két féléven keresztül, heti négy órában. A második félévben ehhez kapcsolódott (heti három órában) a „Statisztikai módszertan”, majd a második évfolyamon két féléven keresztül, heti két órában „Statisztikai szeminárium” címen is tartottak foglalkozásokat. E tárgyakat *Varga István* professzor oktatta. Ezekon kívül a második évfolyamon, heti két órában *Elekes Dezső* (aki 1946 és 1948 között a Statisztikai Hivatal elnöke volt) tartott előadásokat „Statisztikai

adatgyűjtés és feldolgozás” címen. Ezeket a tantárgyakat már első éves koromban is nagy érdeklődéssel hallgattam és szívesen tanultam. Nagy öröömre Varga István professzor már az első vizsgám után meghívott tanszékére, ahol kezdetben, mint „feldíjas könyvtárkezelő”, majd mint demonstrátor dolgozhattam (gyakorlati foglalkozásokat vezethettem) egyetemem éveim alatt.

Varga István professzor nemcsak nemzetközileg is elismert tudós közgazdász volt, hanem kiváló pedagógus is. Környezetében, előadásain, szakkörein nevelődött a hallgatóknak egy olyan csoportja, amelynek tagjai közül kerültek ki az utóbbi évtizedek neves demográfusai, például *Acsády György*, *Klinger András*, *Miltényi Károly*, *Vukovich György*. De az évfolyamról kikerültek (például *Tűz Lászlóné*) a statisztikai szolgálat más területein is jelentős eredményeket értek el. Varga professzor azonban nem sokáig vehetett részt a jogászképzésben, mert – a *Statisztikai Szemle* hasábjain lezajló vitában (1954. évi 32. évf. 6–7. sz. 519–533. old.) – túlságosan elméleti jellegű, a matematikai statisztikát előtérbe helyező nézetei, valamint politikai alapállása miatt megtámadták és az egyetemről eltávolították. Helyére *dr. Theiss Edét*, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szintén akkor elbocsátott professzorát nevezték ki, aki 1959-ig (kényszernyugdíjazásáig) maradhatott a Statisztikai Tanszék vezetője. Diplomám megszerzése után, 1952-ben erre a tanszékre neveztek ki tanársegédnek.

Milyen volt Theiss Edével együtt dolgozni, már több pályatársad is tett említést működéséről? A mai KSH-ban tárgyalótermet is neveztek el róla.

Új munkahelyén a professzor úr tevékenységének megítélése kissé ellentmondásos volt. Elismerték nagy tudását, előadásában és publikációiban is megnyilvánuló, kiemelkedő

közgazdaságtudományi és matematikai ismereteit. A problémák az oktatás terén jelentkeztek és – főleg kezdetben – inkább abból adódtak, hogy a humán beállítottságú joghallgatók a bonyolultabbnak tűnő matematikai képletektől idegenkedtek. A csaknem egy évtizedes működése alatt a professzor úr is egyre jobban alkalmazkodhatott a jogászképzés követelményeihez, hisz gazdaságstatisztikát is tanítottunk, majd bevezették a „Tervgazdálkodás” c. tantárgyat, amit a professzor a negyedik évfolyamos hallgatók számára adott elő, sőt írt egy kilencven oldalas igazságügyi statisztikai jegyzetet is.

Térjünk vissza az 1950-es évek elejére, mikor változtattál munkahelyet?

Ha változtattam is munkahelyeket, az oktatástól soha nem váltam meg. Úgy éreztem azonban, hogy az oktatás és a kutatás mellett a gyakorlattal is meg kell ismerkednem. (1952-ben iparstatisztikus oklevelet is szereztem.) Ezért 1953-ban állást vállaltam a Felsőoktatási Minisztériumban. Mint a Statisztikai csoport vezetőjének, az volt a feladatom, hogy megszervezzem és működtessem a felsőoktatási intézmények statisztikai adat-szolgáltatási és tájékoztatási rendszerét. Nagyon örülök annak, hogy az adatgyűjtés akkor kialakított rendszerének néhány eleme ma is érvényben van. Minisztériumi állásomat 1959-ben szüntettem meg.

Régebben beszélgettünk arról, hogy KSH 1945 utáni elnökei szinte mindegyikével kapcsolatban voltál. Elekes Dezsővel is?

Varga professzor a Statisztikai Tanszék élén *Laky Dezsőt* követte. A Tanszéken belül akkor még működött egy nemzeti kisebbségekkel foglalkozó részleg. Miután Elekes Dezsőt a KSH elnöki székéből 1948-ban eltávolították,

tották, ennek a részlegnek a vezetését vehette át. Ezt azonban hamarosan megszüntették. Mint arra már utaltam Elekes Dezső a statisztikai oktatásba 1949 szeptemberében kapcsolódott be, amikor „Statisztikai adatgyűjtés és feldolgozás” címen hirdetett előadást heti két órában a másodévesek számára. Az egyetemen töltött további éveiben gyakorlati foglalkozásokat vezetett statisztikából.

Mi történt az 1950-es évek végén?

Theiss professzor nyugdíjazása az én sorsomban is változást hozott. Helyére az akkor Pécsen oktató Kovacsics József docentet neveztek ki. Mivel így a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Statisztikai Tanszéke vezető, a tantárgy pedig oktató nélkül maradt, felkértek e feladatok ellátására. Hosszas megfontolás után merem ezt a kitüntető ajánlatot elfogadni, hiszen egy viszonylag nyugodt budapesti adjunktusi beosztást kellett felcserélni egy nagy felelősséggel és lakhelyváltóztatási kötelezettséggel együtt járó állásra. Egy évig Budapestről hetenként utazgattam Pécsre (több kollégámmal együtt), majd 1961-ben végleg leköltöztem.

Pécsen a kollégák szívesen fogadtak, ugyanis többen szintén a budapesti jogi karról kerültek oda. Hamarosan több témában közös kutatási terv megvalósításán dolgoztunk. A tanszék oktatási feladatainak meghatározásával és a tananyagok elkészítésével nem volt különösebb gond, mert az oktatott tárgyak tematikáját a három jogi kar számára központilag határozták meg, tananyagokat pedig ennek alapján a tanszékvezetők közösen írták. A tudományos kutatás témáját azonban egyénileg kellett meghatározni, érdeklődésünk és lehetőségeink alapján.

Máig időszerű témát választottál, a népesedéspolitikát. Röviden összefoglalnád múltbe-

li tapasztalatodat és jelenbéli véleményedet e sorsdöntő kérdésről?

A Ratkó Anna féle rendelet megszüntetése után ellenhatásként csökkenni kezdtek a születési és a házasságkötési arányszámok. Ez ismét cselekvésre ösztönözte a népesedéspolitika kidolgozóit és irányítóit. Amikor kutatási témát kellett választani én is úgy éreztem, hogy a demográfia oktatása mellett a népmozgalom irányításának lehetőségeit, eszközeit, tudományos módszereit fel kellene tárni. Ezért levelező aspiránsként népesedéspolitikai témát választottam és aspiránsvezetőnek Péter Györgyöt, a KSH akkori elnökét kértem fel. A kezdetben csak zökkenőkkel folyó együttműködés a harmadik évre már harmonikussá vált, és nemcsak segítette munkámat, hanem méltatta annak eredményeit is. A „Magyarország két világháború közötti népesedéspolitikája” címen beadott kandidátusi disszertációm 1966-ban védtem meg, és a Magyar Tudományos Akadémia 1970-ben jelentette meg. Fogadtatása kedvező volt, mint ez a magyar és német nyelvű ismertetésekből is kiderült, mert aktuális témák tudományos elemzésével foglalkozott. A téma kutatása során alkalmam volt olyan bizottságokban is részt venni, amelyek a népesedéspolitikai eszközök kialakításán dolgoztak. A gyes 1967. évi bevezetése nem mindenben hozta meg a várt eredményeket. Ezért többen egy hatékonyabbnak vélt intézkedés kidolgozásán fáradoztunk. Amíg a gyes alapelve az volt, hogy a gyermeket vállaló anyák egy ideig azonos összegű támogatást kapjanak, addig a gyes lényegét az képezte, hogy a munkavállaló szülő nők fizeteskiesése (vesztése) azonos arányú legyen. Így a magasabb keresetű szülő nők magasabb összeget kapnak, mint az alacsonyabb keresetűek, de a gyermekvállalás következtében veszteségük is nagyobb. Ezt a nézetet akkor nehéz volt elfogadtatni az illetékesekkel, de végül sikerült meg-

győzni a politikai vezetést is arról, hogy ezzel az intézkedéssel (amelyet 1985-ben vezettek be) növelhető a magasabb iskolai végzettségű nők gyermekvállalási készsége. Így is történt, hisz a termékenységi adatok alakulása visszaigazolta e rendelkezés helyességét. Sajnálatos, hogy ezeket az intézkedéseket addig módosították, amíg elvesztették hatékonyságukat.

Már érintettük az oktatásban való részvételét. Ugyancsak egy egész életen át tartó folyamatos tevékenységről van szó. Kérlek foglalj össze e téren végzett munkásságodat.

Miután Pécsre költöztem, csak az oktatásra és a tudományos kutatásra kellett összpontosítanom. (Mint már mondtam, 1966-ban megvédtem disszertációm, és még abban az évben kineveztek egyetemi docensnek, majd 1969-ben egyetemi tanárnak.) Ez az állapot azonban nem tartott sokáig, mert 1970 februárjában megbíztak az akkori Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pécsi kihelyezett nappali tagozatának szervezésével és vezetésével. Az egyetemi közgazdászok képzés első vidéki bázisának létrehozása sokirányú szervezési munkát igényelt, hisz az oktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításánál ezer féle akadályt kellett leküzdeni. A sok helyről összesereglett oktatói testület tagjait egy közös cél érdekében kellett mozgósítani úgy, hogy mindig szem előtt kellett tartani az „anyaegyetem” követelményrendszerét, oktatási színvonalát és a közgazdászok munkája iránt akkor növekvő érdeklődést. Oktató és tudományos kutató munkánkat elismerték, értékelték, és ennek eredményeként a tagozatot már 1975-ben a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karává minősítették.

A közgazdászok képzés megindításával jelentősen megnőtték a pécsi statisztikai oktatás feladatai is. Az oktatás megszervezéséhez és tananyagok készítéséhez kértük a KSH akkori

elnökének, *Huszár Istvánnak* támogatását. Ezt meg is kaptuk, mert lehetővé tette, hogy *Nyitrai Ferencné dr.*, a KSH későbbi elnöke bekapcsolódjék a szervezés alatt álló tanszék oktató és tudományos kutató munkájába. Nyitrai Ferencné a pécsi statisztikai oktatás meghatározó egyéniségévé vált, mert előadásaival, szervező munkájával és az irányításával készült tananyagokkal megalapozta a tantárgy oktatásban elfoglalt helyzetét, a hallgatók között pedig a tantárgy tekintélyét, hitelét.

Tudományos fejlődésem és szakmai pályafutásom szempontjából igen jelentősnek tartom, hogy az elmúlt évtizedekben a szaktudomány kiemelkedő képviselőivel személyes kapcsolatba kerülhettem. Munkamódszerüket, felelősségtudatukat, a tudomány iránti érdeklődésüket és a pontosságra törekvésüket igyekeztem követni.

Oktatói munkásságodban különösen nehéz feladat lehetett a számoktól idegenkedő jogszhallgatókat bevezetni a statisztikatudomány rejtelmeibe. Ezt magam is tapasztaltam joghallgatóként a budapesti jogi egyetemen, ahol Kovacsics József professzor ugyanezt igyekezett elvégezni.

Mindig úgy éreztem, hogy a „Statisztika” c. tantárgy tananyagának nagy része alkalmazható, illetve alkalmazandó azoknak a munkaterületeknek nagy részénél, amelyeket a jogi diplomával rendelkezők betölthetnek. Többségük olyan munkát végez a közigazgatásban, az igazságszolgáltatásban vagy a gazdasági életben, amelyben nemcsak a demográfia vagy az igazságügyi statisztika ismereteire támaszkodhat, hanem olyan módszereket (átlagszámítás, indexszámítás stb.) és fogalmakat (trend, szóródás, reprezentatív megfigyelés, korreláció stb.) is ismernie kell, amelyeket csak az általános statisztikában tanulhat meg. A statisztika

kai módszerek tanításánál valóban nehézséget okoz a hallgatók egy részének idegenkedése a számoktól, a számításoktól. De ez nem itt alakul ki, hanem már a középiskolában. Ezt leküzdeni vagy legalább részben közömbösíteni csak konkrét alkalmazásuk bemutatásával lehet. Ezért voltunk (vagyunk) könnyebb helyzetben a munka melletti képzésnél (az esti és a levelező tagozaton), mert módszereink alkalmazhatóságát volt mihez kapcsolni. A nappali tagozatos hallgatók számára a gyakorlati órák is elősegítették a módszerek megtanulását és alkalmazási lehetőségeik sokoldalú bemutatását.

Az elmúlt évtizedekben a hallgatók ezreit vizsgáztattam statisztikából és örömmel látom, hogy nemcsak olvasói, használói a különböző kiadványoknak, hanem a statisztikai szolgálat minden szintjén megtalálhatók. Bizom benne, hogy nem csak rossz emlékek vannak az együtt töltött órákról.

Hogyan látod a felsőoktatás jövőjét, a statisztikaoktatás helyzetét?

A felsőfokú oktatás ma már az egész világon nemcsak szakmai, hanem társadalompolitikai kérdéssé vált. A hallgatólétszám rohamos emelkedését egyesek a várható gazdasági fejlődéssel, mások a munkanélküliség mérséklésének szükségességével indokolják, és vannak, akik arra utalnak, hogy a sorkatonaság megszűnése következtében felszabadult fiatalokkal is kell valamit kezdeni. Mivel e területen is sok érdek ütközik, a probléma évről évre újratermelődik. E sok változás közepette a statisztikaoktatás tartalma és formája is változik. A jogászképzésben a szakstatisztikai témák egyre inkább átkerülnek más tantárgyakba (például a kriminológiába, szociológiába, családjogba stb.). A módszertan jelentőségét csökkentette a számítástechnikai oktatás bevezetése és alkalmazásának általánossá válása. A tematika fo-

lyamatos szegényítése és a tárgyat körülvevő oktatási környezet a jogi karokon működő statisztikai tanszékek gyakori átszervezését vonta maga után, olyannyira, hogy Pécsen már a tantárgy oktatását is megszüntették.

Gondolom, hogy a másik nagy témában, a kisebbségek kutatásában való részvételét nagyban inspirálhatták fiatalkori élményeid és a „hely szelleme”, hiszen a pécsi egyetemen nagy múltja van e kérdések tanulmányozásának. Milyen módszereket alkalmaztál a kutatásaid során, kikkel működtél együtt, és milyen eredményeket értél el a fontos kérdések vizsgálatakor?

Mint már említettem, a nemzeti kisebbségek számának és demográfiai struktúrájának változásával is elkezdtem foglalkozni már az 1960-as években. Az első, még kísérleti jellegű adatgyűjtésre Baranya megye két járásában került sor az 1960. évi népszámláláshoz kapcsolódva. Vizsgálataimnak nemcsak az volt a jellegzetessége, hogy a népszámláláshoz kapcsolódtak, hanem az is, hogy a megfigyelési egysége nem az egyén, hanem a család (háztartás) volt, és nem bevalláson, hanem társadalmi minősítésen alapult. Miért volt szükség a külön minősítésre és miért kapcsolódott a népszámláláshoz? A második világháború utáni, bevalláson alapuló népszámlálások nemzetiségi adatai jórészt megbízhatatlannak minősültek, mert nálunk és a környező országokban egyes nemzetiségek tagjai jogosan úgy érezhették, hogy nemzetiségük miatt hátrányok érik (kitelepités, deportálás, lakosságcsere stb.). Ezért a népszámlálások alkalmával nemzetiségüket és/vagy anyanyelvüket nem a valóságnak megfelelően vallották be. A közigazgatásnak azonban az egyes településekig lemenő, megbízható adatokra van szüksége ahhoz, hogy megfelelő nemzetiségi tannyelvű iskolát, nyelvhasználatot stb. biztosítson. A nép-

számláláshoz kapcsolódás azzal a szervezési előnnyel járt, hogy nem kellett mindenkit újrakérdezni, hanem azoknak, akik a társadalmi minősítést végezték, csak meg kellett jelölniük a lakcímszámjegyzéken a lakásban élők nemzetiségét. A megfigyelési egység így a család lett. Egy másodlagos feldolgozás során már a lakásban élők adatait a bejelölések alapján, nemzetiségenként csoportosítva összesítették. A nemzetiségi adatok feldolgozását és elemzését megnehezítette az, hogy egy-egy családon belül is eltérhetett a családtagok származása és anyanyelve, hisz a vegyes házasság és a nyelvi asszimiláció egyre jobban terjedt, főleg a fiatalok között. Ezért külön csoportba kerültek azok a családok, amelyekben a családtagok származása (nemzetisége) és anyanyelve azonos volt, egy másik csoportot képeztek azok, amelyekben az idősek nemzetisége és anyanyelve megegyezett, míg a fiatalabbak csak nemzetiségi származásúak, de magyar anyanyelvűek voltak. A harmadik alakulatot azoknak a családoknak a tagjai alkották, amelyek nemzetiségi származásuk ellenére őseik nyelvét nem ismerték el anyanyelvűeknek.

Publikációink alapján vizsgálati módszereink újszerűségét és tudományos jellegét a bel- és a külföldi szakemberek is értékelték és elismerték, az így kapott adatokat pedig már korrektnek és megbízhatónak tartották. Az évek során a megyei közigazgatás már támaszkodhatott ezekre az eredményekre, számos intézkedésük alapjául szolgáltak.

Az illetékes hatóságok hozzájárultak ahhoz, hogy az 1980-as népszámláláshoz kapcsolódva országos adatgyűjtést szervezzünk. A rendelkezésre álló adatok és a nemzetiségi szövetségek javaslatai alapján elkészült azoknak a településeknek a jegyzéke (körülbelül 500 falu), amelyekben nemzetiségi származású és/vagy kulturális igényű lakosok éltek. Így ez alkalommal mintegy félmillió személy nemzetiségi hovatartozását kellett meghatározni. Az ilyen módon

nyert adatok alapján készült KSH-kiadvány adatai még manapság is a szakemberek igazodási pontjai, mert sajnos az 1990. és a 2001. évi népszámlásokhoz kapcsolódva nem lehetett megismételni a megfigyelést.

Igen ismeretes az általa említett módszer, de (be kell látni) alkalmazása ma már jelentős politikai és társadalmi ellenállást váltana ki, továbbá az 1990-es évek eleje óta ezt a megoldást jogszabály tiltja. Hogyan látod a kisebbségkutatás jövőjét, mit vársz a 2011. évben sorra kerülő népszámlástól?

A kisebbségkutatás nálunk két területen folyhat. Az egyik az országon belül élő nemzeti kisebbségekre, a másik pedig (az országhatáron kívül) a Kárpát-medencében élő magyarság helyzetének tanulmányozására vonatkozik. A hazánkban élő etnikumok számának és demográfiai struktúrájának tanulmányozását jelentősen megnehezíti, hogy a népszámlálás alkalmával nemzetiségüket és anyanyelvüket nem kötelező bevallaniuk. Az önkéntes adat szolgáltatás azonban adhat bizonyos támpontot nemzeti hovatartozásukról, anyanyelvükről, nyelvtudásukról, hagyományaikhoz való ragaszkodásukról. De a tervezett népszámlálás a kisebbségi jogok településenkénti biztosításához, illetve gyakorlásához nem nyújt elég alapot. A környező országokban élő magyar nemzetiségű lakosok létszámának, megoszlásának stb. elemzéséhez szükséges adatok szerzése még nehezebb az ott dolgozó demográfusok számára.

Hogy telnek nyugdíjas éveid, mivel foglalkozol?

A több évtizedig végzett oktató, tudományos kutató és szervező tevékenységemet a kormány, a minisztériumok és a különböző szakmai szervezetek sokféle kitüntetéssel, az

egyetem pedig *professor emeritus* címmel ismerte el. Foglalkozásom életformámmá vált, amit ma sem tudok abbahagyni. Doktori iskolában oktatok, több akadémiai és egyéb tudományos bizottság (például az OTKA Kollégium) most is tagjai közé választott, de az MTA IX. Osztálya is tanácskozási jogú tagsággal tisztelt meg. Munkám öröm számomra és azt folytatni szeretném. Jelenleg is

tudományos terveim megvalósításán dolgozom.

Köszönöm a beszélgetést, jó egészséget kívánok.

Dr. Lakatos Miklós,

a *Statisztikai Szemle* főszerkesztője

E-mail: miklos.lakatos@ksh.hu

Oros Iván (1925–2009)

Súlyos vesztés érte a Központi Statisztikai Hivatalt. Türelemmel viselt hosszan tartó betegség után 2009. március 26-án elhunyt *Oros Iván* a Hivatal Mezőgazdasági statisztikai főosztály, Összeírási osztályának nyugalmazott vezetője, a Magyar Statisztikai Társaság örökös tagja.

Oros Iván 1925. október 13-án született Kőszegen, itt kezdte meg iskolai tanulmányait. Ezt követően Budapestre került, ahol 1935 és 1939 között a Trefort utcai Gimnáziumban, majd 1939 és 1943 között a Miskolci Fráter György Gimnáziumban tanult. 1943-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki karán kezdte meg felsőfokú tanulmányait, de a második világháború miatt csak 1947 és 1948 között, az Állami Kereskedelmi Főiskolán tudta befejezni. 1952-től 1957-ig a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen szerzett agrárközgazdász diplomát.

Emlékei szerint tíz-tizenegy éves lehetett, amikor az iskolában egy Statisztikai Évkönyvet kapott ajándékba, s talán az ajándékozó tanár könyvválasztása már akkor sem volt véletlen, ugyanis a statisztika iránti érdeklődése már a diákéveiben nyilvánvalóvá vált. Egy családi anekdota szerint Oros Iván egy alkalommal találkozott *Thirring Lajossal*, a híres

statisztikus-demográfussal. A beszélgetés után Thirring Lajos azt mondta, hogy ennek a fiatalembernek olyan kitűnő érzéke van a statisztikához, hogy egykor a Hivatal elnökévé is válhat. Elnök ugyan nem lett belőle, de az évtizedek során a magyar agrárstatisztika meghatározó egyéniségévé vált.

Oros Iván 1949-ben került a Központi Statisztikai Hivatalba. A népszámláláson kezdett dolgozni, mint kódoló, s mivel kiemelkedő eredményt ért el, felvették előbb „szakmányosnak”, majd később állandó munkatársnak. 1951-ben egy rövid időre a Hivatal Területi főosztályára, majd még ugyanabban az évben a Mezőgazdasági statisztikai főosztályára került át, melyhez aktív pályájának befejezéséig hű maradt. 1970-ben nevezték ki a főosztály Összeírási osztálya vezetőjének, innét vonult nyugdíjba 1989-ben. Életéből 50 évet szentelt a statisztikai munkának, itt kezdett dolgozni, és itt fejezte be a munkáját, ez volt az egyetlen munkahelye. Nyugdíjba vonulásával nem fejezte be a munkát, ezt követően még 14 évig segítette az agrárstatisztikusok munkáját. Munkássága és élete összefonódott a Hivatal második világháború utáni történetével. Kiemelkedő munkát végzett az újkori magyar mezőgazdasági statisztika kialakításától kezdődően az